

Ο ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΣ ΑΡΧΟΝΤΑΣ

Πάνω ψηλά π' τὴν πόλη, σὲ μιὰ ψιλὴ κολώνα, στεκόταν τάγαλον τοῦ Εύτυχισμένου τὸν Ἀρχοντα. Μὲ λεπτόφυλλα πὸ μάλαμα καὶ κρυσταλλίνος ὅλος εἶτανε γιὰ μάτια δυὸ ζαφείρια λαμπερά εἰχε καὶ ἔνα μεγάλο κόκκινο ρουμπίνι στὸ χέρι τοῦ σπαθιοῦ του γνάλιζε.

Ἄλληθεια πολὺ τὸν θαύμαζαν. «Σὰν τὸν ἀνεμοδείχητη ὠραιός εἶνε,» εἶπε κάποιος Δημοτικὸς Σύμβουλος ποὺ γύρενε φήμη ν' ἀποχήσει μὲ τὰ δῆθεν καλλιτεχνικά του γοῦστα: «Ὄμως ὅχι καὶ τόσο χρήσιμος», ἐπρόσθετε φοβῶντας μῆπως δὲ λαὸς τὸν ἔπερνε γιὰ ὅχι πρακτικὸν ἀνθρωπο, καθὼς πράγματι δὲν εἶτανε.

«Σὰν τὸν Εύτυχισμένον Ἀρχοντα γιατὶ δὲν εἶσαι;» ρώταγε νὰ μάθει μιὰ εὐάισθητη μητέρα ἀπ' τὸ παιδί της πούκλαιγε ζητῶντας τὸ φεγγάρι. «Τὸν Εύτυχισμένον τὸν Ἀρχοντα ποτὲ δὲν τούρχεται γιὰ κάτι νὰ φωνᾶξει.» «Ἐνχαριστημένος εἴμαι νὰ καὶ ἔνας πούνε σ' ὅλα εύτυχισμένος στὸν κόσμο αὐτό·» μουρμούρισε ἔνας ἀνθρωπος ἀπελπισμένος, τὸ θαυμάσιον ἄγαλμα καθὼς ἀγνάντεψε.

«Μοιάζει σὰν ἄγγελος,» εἶπαν τὰ δρφανὰ σὰν βγαίναν ἀπ' τὴν ἐκκλησιὰ μὲ τὰ κατακόκκινά τους πανωφόρια καὶ τὶς κάτασπρές τους τὶς ποδιές.

«Πῶς τὸ ξέρετε;» ρώτησε ἔνας Καθηγητὴς τῷ Μαθηματικῷ, «κανέναν δὲν εἶδατε ποτέ σας.»

«Ἄ! μὰ τὸν βλέπομε στὰ ὅνειρά μας,» ἀπαντήσαν τὰ παιδιά· κι δὲ Καθηγητὴς τὰ φρύδια του κατέβασε κάνοντας πολὺ τὸ σοβαρὸ γιατὶ δὲν ἥθελε παιδιῶν δνείρατα νὰ παραδεχτεῖ.

Μιὰ νύχτα πέταξε κατὰ τὴν πόλη μικρό νὰ Χελιδόνι. Οἱ φύλοι του ἐδὼ καὶ ἔξη βδομάδες στὶν Αἴγυπτο είχαν πάει, ἀλλ' αὐτό μεινε πίσω γιατὶ εἶταν ἐρωτεμένο μὲ τὴν π' ὅμορφη τὴν Καλαμιά. Τὴν ἀπάντησε νωρὶς τὴν ἀνοιξῆ καθὼς πετοῦσε πάν' ἀπ' τὸ ουάκι πίσω ἀπὸ μιὰ κίτρινη μεγάλη πεταλούδα καὶ τόσο τὸν ἐτράβηξ ἡ λεπτὴ κορμοστασιά της ὥστε σταμάτησε λόγια γλυκὰ γιὰ νὰ τῆς πεῖ.

«Θὰ σ' ἀγαπήσω ἄραγες;» τῆς λέει τὸ Χελιδόνι ποὺ τάρεσε στὸ θέμα σύντομα νὰ μπαίνει καὶ ή Καλαμιὰ μεγάλη τούκανε ὑπόκλιση. Τότες ἀρχισε γύρω της τριγύρω νὰ πετάει, μὲ τὰ φτερά του τὸ νερὸ ἀγγίζοντας καὶ κάμνοντάς του ἀργυρὸς κυματοσιες. Αὐτό τανε τὸ κιόρτε του κι ὅλο τὸ χειμῶνα βάσταξε.

«Γελοία ἀγάπη,» γλυκοκελαΐδοῦσαν τάλλα Χελιδόνια. «Χρήματα δὲν ἔχει κι οὔτε σχέσεις καθὼς πρέπει» κι ἀλήθεια πό Κα-

λαμιές γεμάτο είταν τὸ ρυάκι. "Υστερα σὰν ἤρθε τὸ χυνόπωρο ὅλα πετάξανε καὶ πᾶν μακρυά.

Μόλις φύγανε, τὴ μοναξιά του αἰστάνθηκε, καὶ νὰ βαρυέται ἀρχίνησε τὴν κοκόν- ἀγάπη του. « Κουβέντες δὲ θέλει, » λέει, « καὶ φοβᾶμαι πῶς εἶνε πεταχτὴ γιατὶ μὲ τὸν ἀγέρα πάντοτε τὰ παιζεῖ. Παραδέχομαι πὼς εἰν' ἀπὸ οἰκογένεια» ἔκολονθησε μονάχο του, « μὰ μ' ἀρέσουν τὰ ταξίδια κ' ἡ γυναικά μου γιαντὸ τὴν ἴδια πρέπει νᾶχει ἐπιθυμιὰ.

« Θὲς νᾶρθεῖς μαζί μου; » τῆς εἶπε στὸ τέλος μὰ ἡ Καλαμιὰ τὸ κεφάλι της ἐκούνισε γιατὶ τόσο πολὺ τὸ σπιτικό της ἀγαποῦσε.

« Μὲ κορδοῦδενες», φώναξε. « Γιὰ τὶς Πυραμίδες φεύγω» Γειά σου!. καὶ πέταξε μακρυά.

‘Ολημερὶς πετοῦσε καὶ κατὰ τὴ νύχτα ἔφταξε στὴν πόλη. « Ποῦ θὰ κονέψω; » εἶπε. « Νομίζω πὼς ἡ πόλη προετοιμασίες ἔκανε γιὰ μένα. »

Τότες τάγαλμα, στὴ ψηλή κολώνα, κύτταξε « Ἐκεῖ θὰ βάλω πόδι, » φώναξε. « Εἰν' ὥραία θέση, μὲ ἀέρα δροσερὸ πολύ. » Κι ἀλαφροπάτησε ἀκριβῶς στοῦ Εὐτυχισμένου τ' Ἀρχοντα τὰ πόδια.

« Ἐχω χρυσὸ κρεβάτι, » εἶπε μόνο του μὲ ὑφος τρυφερὸ καθὼς τριγύρω κύτταξε καὶ νὰ κοιμηθεῖ τοιμάστηκε μὰ ἕκει πούβιαζε τὸ κεφάλι κάτ' ἀπ' τὰ φτερούγια του μὰ στάλα πὸ νερό πεσεν ἀπάνω του. « Τὶ περίεργο πρᾶμα! » φώναξε « οὐτ' ἔνα σύννεφο στὸν οὐρανό, τᾶστρα φεγγιβολοῦν καὶ λάμπουν κι ὅμως βρέχει. Τὸ κλῖμα, στὰ βιορινὰ τὰ μέρη τῆς Εὐρώπης εἶνε στάληθεια τρομερό. Ἡ Καλαμιά κανε πὼς τῆς ἀρέσουν οἱ βροχές, μ' αὐτὸ τανε σημειο τοῦ ἐγωϊσμοῦ της. »

Σὲ λίγο μιὰν ἄλλη στάλα ἔπεσε. « Τί λοιπὸν χρειάζεται τὸ ἄγαλμα σὰ δὲ μπορεῖ νὰ προφυλάξει ἀπ' τὴ βροχή; » εἶπε « πρέπει μαγκάλι νὰ γυρέψω νᾶβρω, » καὶ νὰ πετάξει ἀποφάσισε.

Μὰ προτοῦ ἀνοίξει τὰ φτερά του μὰ τοίτη στάλα ἔπεσε κι ἀπάνω κύτταξε καὶ εἶδε—“Αχ! καὶ τ' εἶδε;

Τὰ μάτια τ' Ἀρχοντα τοῦ Εὐτυχισμένου γεμάτα εἴταν δάκρυα κι αὐτὰ στὰ χρυσαφένια μάγουλά του τρέχανε. Τὸ πρόσωπό του τόσο εἴτανε ὥραιο μὲ τοῦ φεγγαριοῦ τὸ φῶς ἀγνάντια ποὺ τὸ μικρὸ Χελιδονάκι συγκανημένο ὁώτησε.

« Ποιὸς εἶσαι; »

« Εἴμι ὁ Εὐτυχισμένος Ἀρχοντας. »

« Καὶ γιατὶ λοιπὸν κλαῖς; » νὰ μάθει ζήτησε τὸ Χελιδόνι « σχεδὸν μὲ μούσκεψες. »

« Ζωντανὸς σὰν εἴμουν κ' εἶχα κ' ἐγὼ ἀνθρώπινη καρδιὰ»,

ἀπάντησε τὸ ἄγαλμα, «δὲν ἦξερα τί κλάψιμο θὰ πεῖ, γιατὶ στὸ Ξέγνοιαστο Παλάτι ζοῦσα, δπου στὴ λύπη ἀπαγορεύεται νὰ μπεῖ. Στὸν κῆπο τὴν ἡμέρα μὲ τοὺς συντρόφους μου ἔπαιζα καὶ τὸχορὸ στὴ Σᾶλα τὴ Μεγάλη ἔσερνα τὸ βράδυ. Στὸν κῆπο γύρω μεγαλόπρεπος εἴταν ἔνας τοῖχος σηκωμένος, ποὺ ποτέ μου δὲν ἐφρόντισα τὶ βρισκόταν ἀπὸ πίσω του νὰ μάθω, γιατ’ εἴταν ὅλα γύρω μου ὥραια. Οἱ αὐλικοὶ Εὐτυχισμένον Ἀρχοντα μὲ φώναζαν καὶ τέτοιος πραγματι εἴμουνα ἀν τὴν εὐχαρίστηση, εὐτυχία θὲ νὰ ποῦν. Ἐτσι ἔζησα κι ἔτσι ἀπέθανα. Καὶ τώρα ποῦμαι πεθαμένος, ἐδῶ πανύψηλα μὲ κάτσανε τὶς κακομοιοὺς τῆς πόλης μου καὶ τὶς ἀσκήμιες γιὰ νὰ βλέπω, κι δσο κι ἀν ἡ καρδιά μου μολυβένια εἶνε τὸ κλάμα μοῦρχεται καὶ νὰ βαστάξω δὲ μπορῶ.

«Πῶ! δὲν εἰν’ ἀπὸ καθάριο μάλαμα;» εἶπε μόνο τὸν τὸ Χελιδόνι. Εἴταν πολὺ εὐγενικὸ καὶ δὲν τοῦ φαινότανε καλὰ τὶς ἀτομικιές του παρατήρησες νὰ κάμινε φωναχτά.

«Ἐκεὶ μακρύά,» ξακολούθησε μὲ μονυσικὰ καὶ χαμηλὴ φωνὴ τὸ ἄγαλμα, «ἐκεὶ μακρὺ σ’ ἔνα δρομάκι μέσα φτωχικό ὅντει σπῆτι βρίσκεται, ἀνοιχτό εινε τόνα του παράθυρο κι ἀπ’ ἀνάμεσά του μιὰ γυναικα μπορῶ νὰ διακρίνω καθισμένη κοντὰ σ’ ἔνα τραπέζι. Ἐχει τὸ πρόσωπο λιγνὸ κ’ ἔξαντλημένο, χοντρὰ καὶ κόκκινα τὰ χέρια τὶς ἀπ’ τὶς βελόνες κατατσιμημένα εἶνε γιατὶ τὴ φάφτρα κάνει. Κεντᾶριάνθεμα στὸ μεταξωτὸ τὸ φόρεμα τῆς πιὸ νόστιμης Κυρίας τῆς Τιμῆς στὸν ἔρχόμενο χορὸ τοῦ Παλατιοῦ γιὰ νὰ τὸ βάλει. Σ’ ἔνα κρεβάτι στὴ γωνιὰ τῆς κάμερας κοίτεται ἀρρωστο τὸ μικρὸ της τὸ παιδί. Πυρετός χει καὶ γυρεύει πορτοκάλια. Ἡ μητέρα του ἄλλο τίποτα δὲν ἔχει νὰ τοῦ δώσει παρὰ νερὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ γιατ’ ὅλο κλαίγει. Χελιδόνι, πάρ’ ἀπ’ τὸ χέρι τοῦ σπαθιοῦ μου τὸ ρουμπίνι νὰ τῆς πᾶς. Σ’ αὐτὸ τὸ βάθρο κολλημένα εἰν’ τὰ πόδια μου καὶ δὲ μπορῶ νὰ κουνηθῶ.»

«Στὴν Αἴγυπτο μὲ περιμένουν», εἶπε τὸ Χελιδόνι. «Οἱ φύλοι μου ἐδὼ κι ἐκεὶ πετοῦν στὸ Νεῖλο καὶ μὲ τὰ μεγάλα τάνθη τῶν λωτῶν μιλοῦνε. Γρήγορα θὰ πᾶν στὸν τάφο τοῦ μεγάλου Βασιλῆα. Ζωγραφισμένος εἰν’ δ Ἰδιος Βασιλῆας σὲ κιτρινόλινο πανί καὶ μ’ ἀρώματα μπαλσαμωμένος εἶνε. Γύρω στὸ λαιμό του ἀλυσίδα κρέμεται ἀπ’ ἀνοιχτοπράσινα γιακούτια καὶ τὰ χέρια του σὰ μαραμένα φύλλα μοιάζουνε.»

«Χελιδόνι, Χελιδόνι μικρό μου Χελιδόνι,» εἶπ’ δ “Ἀρχοντας, «θὲς νὰ μείνεις μιὰ νυχτὶα μαζύ μ’ ἀκόμα καὶ μαντάτοράς μου νὰ γενεῖς; διψάει τὸ παιδί πολὺ κ’ ἡ μάννα του λυπιέται».»

«Σὰ νὰ μὴ μ’ ἀρέσουν τὰ παιδιὰ» ἀπάντησε τὸ Χελιδόνι.

«Τὸν περασμένο τὸ χειμῶνα, ὅπως καθόμουνα στὸν ποταμό, δυὸ πρόστυχα παιδιὰ βρισκόνταν ἐκεῖ πέρα, τὰ δυὸ παιδιὰ τοῦ μυλωνᾶ καὶ πέτρες ὅλο μούριχναν. Εἶν' ἀλήθεια πώς ποτὲ δὲ μὲ χτυπήσαν, γιατ' ἐμεῖς τὰ χειλόνια γιὰ τὸ καλό μας πολὺ μακρυά πετοῦμε κι ὅξει ἀπ' αὐτὸν ἀπὸ φημισμένη γὴ κατάγομαι οἰκογένεια κι ὅμως αὐτό δειχνεῖ ἀδιαντροπιά.»

Μὰ δὲ Ἀρχοντας φαινόταν τόσο λυπημένος πὸν τὸ μικρὸ Χελιδονάκι κακοκαρδίστηκε. «Πολὺ κρύο κάνει ἔδω,» εἶπε, «μὰ θὰ μείνω μὰ νυχτὶ μαζύ σου καὶ μαντάρος σου θὰ γενῶ».

«Εὐχαριστῶ, μικρό μου Χελιδόνι,» εἶπ' δὲ Ἀρχοντας. Τὸ μεγάλο ἀπ' τὸ σπαθὶ τὸ ρουμπίνι τοῦ Ἀρχοντα τὸ Χελιδόνι τότε τράβηξε κι ἔχοντάς το στὸ φάρμακο, πάν' ἀπ' τὰ δώματα τῆς πολιτείας πέταξε.

Πέρασθ' ἀπ' τῆς ἐκκλησιᾶς τὸν πύργο πάνω ὅπου σᾶσπρο μάρμαρο ἀγγέλοι σκαλιστοί τ' εἰνε. Ἀπ' τὸ παλάτι πέρασε καὶ τοῦ χοροῦ τοὺς ἥχους ἀκουσε. Στὸ μπαλκόνι μὰ δμορφη κοπέλλα μὲ τὸν καλό της βγῆκε. «Τὶ θαυμάσια πούνε τἄστρα», τῆς εἶπε καὶ πόσο θαυμαστή 'νε ἡ δύναμι τοῦ ἔρωτα!»

«Τὸ φόρεμά μου ἔτοιμον ἐλπίζω νά εινε γιὰ τὸ χορὸ τοῦ Παλατιοῦ», τοῦ ἀποκρίθηκε. «παράγγειλα νὰ τοῦ κεντήσουν πάνω του, φοιάνθεμα, μὰ τὶς φάφτες τεμπελιὰ τὶς πιάνει.»

Πέρασε πάν' ἀπ' τὸ ποτάμι κ' εἶδε φανάρια κρεμασμένα στῶν καραβιῶνε τὰ κατάρτια. Πέρασε πάν' ἀπ' τὴν Ἐβραϊκὴ τὴν Συνοικία κ' εἶδε γέροντος Ἐβραίονς νὰ παζαρεύουν ἀναμεταξύ τους καὶ νὰ ζυγίζουν χρήματα στὶς χάλκινες τὶς ζυγαριὲς. Τέλος ἔφταξε στὸ φτωχόσπιτο κ' εἶδε μέσα. Στὸ κρεβάτι εἴτανε ξαπλωμένο τὸ παιδὶ κι ἀπ' τὸ πολὺ τὸ βῆξιμο πυρετὸς τοῦ ὄχόταν ἡ μητέρα του ἀπ' τὴν πολλὴ τὴν κούραση νὰ κοιμηθεῖ ἔχε πέσει. Ἐπήδησε μέσα καὶ τὸ μεγάλο τὸ ρουμπίνι στῆς γυναικας ἀκούμπησε τὴ δαχτυλήθρα πλάγια. Ἐπειτ' εὐγενικὰ, στὸ κρεβάτι γύρω πέταξε μὲ τὰ φτερά του τοῦ παιδιοῦ τὸ μέτωπο δροσίζοντας. «Αἰστάνομαι δροσιά», εἶπε τὸ παιδί «σὰ νὰ πηγαίνω στὸ καλλήτερο» καὶ σύνπο γλυκὸ βυθίστηκε.

Τὸ Χελιδόνι τότε πέταξε πρὸς τὸν Εὐτυχισμένον Ἀρχοντα καὶ τοῦ ειπε τὸ τὶ ἔκανε. «Εἶνε παράδοξον» εἶπε μόνο του, «μὰ πιὸ ζεστὸ τὸν ἑαυτό μου τώρα νοιώθω ἀν καὶ τόσο κρύο κάνει.»

«Εἶνε γιατὶς ἔκανες πρᾶξη καλή,» τοῦ εἶπ' δὲ Ἀρχοντας. Καὶ τὸ μικρὸ τὸ Χελιδόνι, ἀρχίνισε νὰ σκέπτεται ὥσπου ἡ σκέψη ἡ πολλὴ τόκανε νὰ κοιμηθεῖ.

«Οταν ξημέρωσε κάτω στὸ ποτάμι πέταξε κ' ἔνα λουτρό κανε· «Τὶ περίεργο φαινόμενο,» εἶπ' ἔνας Καθηγητὴς τῆς Ὁρ-

νιθολογίας ποὺ κατὰ τύχη πέρναγε ἀπ' ἐκεῖ. « Χελιδόνι, χειμῶνα καιρὸ! » καὶ μιὰ μεγάλη πραγματεία στὸν ἐγχώριο τύπο ἔγραψε γιαντό. 'Ο καθένας τὴν ἀνάφερε, κ' είταν ὅλο λέξες ἀκατάληφτες στὸν κόσμο.

« Τὸ βράδυ φεύγω γιὰ τὴν Αἴγυπτο, » εἶπε τὸ Χελιδόνι κ' ἐνθουσιασμένο φαινότανε μ' αὐτή του τὴν Ἰδέα. Ἐπισκέφτηκε ὅλα τὰ δημόσια τὰ κτίρια καὶ στοῦ καμπαναριοῦ τὴν κορυφὴ σταμάτησε. Ὁπου κι ἄν πῆγε τὰ Σπουργίτια γλυκοκελαϊδοῦσαν καὶ τοῦνα στᾶλο ἔλεγε, « Τὶ ἀρχοντικὸς ὁ ξένος! » κ' ἔτσι τὸν ἑαυτό του διασκέδαζε πολύ.

« Οταν τὸ φεγγάρι φάνηκε, πίσω στὸν Εὐτυχισμένον Ἀρχοντα ἐπέταξε. « Γιὰ τὴν Αἴγυπτο ἔχεις καμιὰ παραγγελιά, » φώναξε « νά! φεύγω. »

« Χελιδόνι, Χελιδόνι, μικρό μου Χελιδόνι, » εἶπ' ὁ Ἀρχοντας, « θὲς νὰ μείνεις μιὰ βραδυὰ ἀκόμη μετ' ἐμένα; »

« Κάτω στὴν Αἴγυπτο, μὲ περιμένουνε, » ἀπάντησε τὸ Χελιδόνι. « Αὔριο πάν' ἀπ' τὸ Δευτέρῳ τὸν Καταρράκτη θὰ πετοῦν οἱ φίλοι μου. »

« Ο ἵπποπόταμος ἔαπλώνεται στοὺς σχοίνους πάνω κι ὁ Μέμυνωνας σὲ μεγάλο πὸ γρανίτη θρόνο κάθεται. Ὁλη τὴ νύχτα βλέπει τᾶστρα καὶ σὰν ὁ αὐγερινὸς λάμψει, βγᾶζει χαρούμενη φωνὴ κ' ὕστερο ἥσυχάζει. Τὸ μεσημέρι στὶς ὅχθες κατεβαίνουνε τὰ κίτρινα λιοντάρια γιὰ νὰ πιοῦν νερὸ τοῦ ποταμοῦ. Τὰ μάτια τους δόμοιάζουνε γιακούτια, κι ὁ βρυχηθμός τους εἶνε δυνατώτερος κι ἀπ' τοῦ καταρράκτη τὴ βοή. »

« Χελιδόνι, Χελιδόνι, μικρό μου Χελιδόνι, » εἶπ' ὁ Ἀρχοντας, « στὴν πόλη κεῖ μακρὺν βλέπω ἔνα νὺὸ σὲ μιὰ σοφίτα ἐλεεινή. Σκυμμένος εἰν' σένα γραφεῖο ὅλο χαρτιὰ γεμάτο καὶ κοντά του σὲ ποτῆρι μέσα βιολέτες ἔχει μαραμένες. Ἐχει σγουρὰ καὶ καστανὰ μαλλιὰ καὶ χείλη σὰν τοῦ κόκκινου φοδιοῦ τὸ χρῶμα κ' ἔχει δυὸ δινειρώδικα μεγάλα μάτια. Σένα θεατρικό του ἔργο τὸ τέλος προσπαθεῖ νὰ κάμει γιὰ νὰ τὸ παραδώσει στὴ Διεύθυνση τοῦ Θεάτρου, μὰ τόσο κρύο κάνει ποὺ δὲ μπορεῖ νὰ ἔκαλουνθήσει. Φωτιὰ δὲν ἔχει στὴ θερμάστρα κ' ή πεῖνα τὸν ἔκανε νὰ λυποθυμίσει. »

« Θὰ μείν' ἀκόμα μιὰ βραδυὰ μαζύ σου, » εἶπε τὸ Χελιδόνι, πούχε πράγματι καὶ καρδιά. « Θὰ τοῦ πάρω ἄραγες κάνα ρουμπίνι ἄλλο; »

« Ἀλλοίμονο! ρουμπίνι πιὰ δὲν ἔχω» λέει ὁ Ἀρχοντας. « ὅτι μοῦμεινε τὰ μάτια μ' εἶνε. Καμωμένα εἰν' ἀπὸ σπάνια ζαφείρια ποὺ τᾶφεραν ἀπ' τὶς Ἰντίες ἐδὼ καὶ χύλια χούνια. Ξεκόλλησε τοῦνα καὶ νὰ τοῦ τὸ δώκεις πήγαινε. Στὸ χρυσοχὸ θὰ τὸ πουλήσει, θροφὴ καὶ καιρόξυλα γιὰ ν' ἀγοράσει κ' ἔτσι τὸ ἔργο του θὰ τελειώσει. »

«'Αγαπημένε μ' "Αρχοντα,» εἶπε τὸ Χελιδόνι, «αὗτό γιὰ νὰ τὸ κάμω δὲ μπορῶ» κι ἀρχίνησε νὰ κλαίει.

«Χελιδόνι, Χελιδόνι, μικρό μου Χελιδόνι,» εἶπ' ὁ "Αρχοντας. «κάνε ὅ τι σὲ προστάζω.»

Τὸ Χελιδόνι τότες τ' "Αρχοντα ἔκολλησε τὸ μάτι καὶ κατὰ τὴ σοφίτα πέταξε τοῦ σπουδαστή. Μιὰ τρύπα βρισκότανε στὴν δροφὴ κ' εἴταν εὔκολο γιὰ νάμπει μέσα. Ἀπ' ἀνάμεσά της ὥρμησε καὶ μεσ' τὴν κάμερά του βρέθηκε. Ὁ νέος εἶχε τὸ κεφάλι μέσ' τὰ χέρια του θαμένο καὶ τοῦ πουλιοῦ δὲν μπόρεσε τὰ φτερούγιάσματα ν' ἀντιληφτεῖ κι ὅταν σήκωσε τὰ μάτια του τόμορφο ζαφεῖο βρῆκε στὶς μαρωμένες τὶς βιολέτες πάνω.

«"Αρχίζουνε νὰ μ' ἔχτιμοῦν,» ἔφωναξε· «κάποιος θαυμαστής μου μοῦ τὸ στέλλει. Τώρα τὸ ἔργο μου μπορῶ νὰ τελειώσω,» καὶ φάνηκε χαρούμενος.

Τὴν ἄλλη μέρα στὸ λιμάνι κάτω πέταξε τὸ Χελιδόνι. Κάθησε πάνω στὸ κατάρτι ἐνὸς μεγάλου πλοίου καὶ κύταξε τοὺς ναύτες ποὺ βγαζαν μὲ τὰ σκοινιά, καλάθια πὸ τὸ τ' ἀμπάρι. «Μάινα!» φώναξαν μόλις τὸ καλάθι ἀπάνω ἔφτανε. «Στὴν Αἴγυπτο πηγαίνω» φώναξε τὸ Χελιδόνι, μὰ κανεὶς δὲν πρόσεξε, κι ὅταν τὸ φεγγάρι φάνηκε πρὸς τὸν Εὐτυχισμένον "Αρχοντα πίσω πέταξε.

«"Ηδη γειὰ νὰ σᾶς ἀφίσω», φώναξε.

«Χελιδόνι, Χελιδόνι, μικρό μου Χελιδόνι εἶπ' ὁ "Αρχοντας, «θὲς νὰ μείνεις μιὰ βραδυὰ μαζὲν μ' ἀκόμα;»

«Χειμῶνας εἶν',» ἀπάντησε τὸ Χελιδόνι, «καὶ γρήγορα, παγωνὶες ἐδῶ θὲ νάχομε. Στὴν Αἴγυπτο ζεστὸς ὁ ἥλιος εἶνε στὶς πράσινες τὶς χουρμαδιές ἀπάνω κ' οἱ κροκόδειλοι στὴ ἡάσπη στέκουνε καὶ μ' ὑφος ὀκνηρὸς τριγύρῳ τους κυτάζουνε. Στὸ Ναὸ τοῦ Μπαλμπέκ οἱ σύντροφοί μου χτίζουνε φωλιές καὶ τὰ κοκκινωπὰ καὶ τάσπρα περιστέρια τοὺς παρατηροῦν προσεχτικὰ καὶ τσουρίζουν ἀναμεταξύ τους. "Αγαπημένε μ' "Αρχοντα νὰ σ' ἀφίσω πρέπει μὰ ποτὲ δὲ θὰ σὲ ἔχασω, καὶ τὴν ἔρχομένην ἄνοιξη πίσω θὰ σου φέρω, δυὸ κοσμήματα ώραια στὴ θέση κείνωνε ποὺ ἔδωκες ἀλλοῦ. Τὸ ρουμπίνι θὰνε πιὸ κόκκινο ἀπό "να κόκκινο τραντάφυλο καὶ γαλαζιο θὰνε τὸ ζαφεῖο σὰν τὴ μεγάλη θάλασσα.»

«Στὴν πλατεία παρακάτω,» εἶπ' ὁ Εὐτυχισμένος "Αρχοντας, «στέκετ' ἔνα κοριτσάκι ποὺ πουλάει σπίρτα. Στὴν τρύπα τ' ὅχετοῦ τοῦ δρόμου τῆς πέσανε τὰ σπίρτα κ' ὅλα σκορπιστήκαν. Κλαίει γιατ' ὁ πατέρας της ξύλο θὰ τῆς δώσει ἀν λίγα λεφτά στὸ σπίτι δὲν τοῦ φέρει. Κάλτσες καὶ παπούτσια δὲ φορεῖ κι ἀπ' τὸ κεφαλά-

κι τὸν τοῦ λείπει τὸ καπέλο. Ξεκόλησέ μου τ' ἄλλο μάτι, καὶ πήγαινέ το κ' ἔτσι δι πατέρας του δὲ θὰ τὸ δείσει. »

« Θὰ μείν' ἀκόμα μιὰ βραδεὶα μαζύ σου », εἶπε τὸ Χελιδόνι, « μὰ δὲ μπορῶ τὸ μάτι σου νὰ ξεκολλήσω. Τότες ὀλότελα τυφλὸς θὰ μείνεις.

« Χελιδόνι, Χελιδόνι, μικρό μου Χελιδόνι, » εἶπ' ὁ Ἀρχοντας, « κάνε δι, τι σὲ προστάζω. »

Τότε τοῦ ξεκόλλησε καὶ τἄλλο μάτι καὶ βιαστικὰ μαζύ του πέταξε. Πάν' ἀπ' τὸ κορίτσι μὲ τὰ σπίρτα στάθηκε κι ἀφῆσε τὸ κόσμημα στὴ χοῦφτα τοῦ χεριοῦ του νὰ γλυστρήσει. « Τὶ νόστιμο γυαλί, » τὸ κοριτσάκι φώναξε καὶ σπίτι ἔτρεξε γελῶντας.

Πίσω στὸν Ἀρχοντα τὸ Χελιδόνι πέταξε. « Τώρα τυφλὸς εἰσαι, » εἶπε, « γιατὸ παντοτεινὰ μαζύ σου θὲ νὰ μείνω. »

« Οχι μικρό μου Χελιδόνι, » εἶπ' ὁ φτωχὸς ὁ Ἀρχοντας, « πρέπει στὴν Αἴγυπτο καὶ σὺ νὰ πᾶς. »

« Μαζύ σου πάντα θὲ νὰ μείνω, » εἶπε τὸ Χελιδόνι καὶ στὰ πόδια τὸν Ἀρχοντα κοιμήθηκε.

« Όλη τὴν ἄλλη μέρα στὸν Ἀρχοντα καθότανε τὴ πλάτη καὶ ίστορίες τούλεγε γιὰ τὸ δσα είχε δεῖ στὶς χῶρες τὶς παραξένες. Γιὰ τὰ κόκκινα τοῦ μῆλησε λελέκια ποὺ στέκουν σὲ σειρὲς μεγάλες, στὶς ἀκροποταμὶες τοῦ Νείλου καὶ μὲ τὰ ράμφη τους κρατοῦν χρυσόψαρα· γιὰ τὴ Σφίγγα ποῦνε παληὰ σὰν τὸν ἵδιο κόσμο ποὺ ζεῖ στὴν ἐρημιὰ κι ὅλα τὰ ξέρει· γιὰ τοὺς ἐμπόρους ποὺ περιπατοῦν σιγὰ-σιγὰ πλάγια στὶς καμῆλές τους καὶ στὰ χέρια τους κρατοῦν κυκλιμπαρένια κοινπολόγια· γιὰ τὸν Βασιλῆα τῷ Βουνῷ τοῦ Φεγγαριοῦ ποῦνε μαῦρος σὰν τὸν ἔβενο καὶ ἔνα μεγάλο κρύσταλλο λατρεύει· γιὰ τὸ πράσινο μεγάλο φεϊδι ποὺ κοιμέται πάνω σὲ μιὰ χουρμαδιὰ καὶ ἔχει παππάδες εἴκοσι γιὰ νὰ τὸ θρέφουν μὲ μελόπτητες· καὶ γιὰ τοὺς πυγμαίους ποὺ ταξιδεύουνε σὲ μιὰ μεγάλη λίμνη πάνω σὲ πλατόφυλλα μεγάλα καὶ ποὺ πάντα μὲ τὶς πεταλούδες βρίσκουνται σὲ πόλεμο. »

« Αγαπημένο μου Χελιδονάκι, » εἶπ' ὁ Ἀρχοντας, « θαυμάσια πράματα μοῦ διηγέσαι, μὰ πιὸ θαυμάσια εἰν' τὰ βάσανα τῶν γυναικῶν κι ἀντρῶν. »

Δὲν ὑπάρχει Μυστήριο μεγάλο σὰν τὴ Φτώχεια. Πέταξε πάνω ἀπ' τὴ πόλη μου μικρό μου Χελιδόνι, καὶ πές μου τὶ θὰ εἰδεῖς ἔκει. »

Τὸ Χελιδόνι τότες πέταξε πάν' ἀπ' τὴ μεγάλη πόλη καὶ εἶδε τοὺς πλούσιους νὰ διασκεδάζουνε στὰ ώραιά τους τὰ σπίτια, τὴν δῷρα ποὺ ζητιάνοι στὶς πόρτες τους στεκόνταν. Μέσα σὲ σκοτεινὰ σοκάκια πέταξε καὶ εἶδε γλωμὰ τὰ πρόσωπα πεινασμένωνε πάλιδιν

μ' ὅφος νωθρὸν νὰ βλέπουνε στοὺς μαύρους δρόμους πέρα. Σὲ μᾶς γέφυρας ποκάτῳ τὴν καμάρα, δυὸς παιδιά ταν ἔσπλωμένα, σμίγανε τὰ χέρια τους σφιχτὰ καὶ πάσηςαν νὰ κρατηθοῦν ἔστα. «Πῶς πεινᾶμε!» φώναζαν. «Νὰ φύγετ’ ἀπ’ ἐκεῖ,» ἔνας Φύλακας τοὺς φώναξε καὶ ἀρχίσαν δῆξε νὰ πλανιῶνται στὴ βροχή.

Πίσω τότε πέταξε καὶ στὸν Ἀρχοντα διηγήθηκε τὰ ὅσα εἶχε δεῖ.

«Σκεπασμένος εἴμαι πὸ χρυσάφι καθαρὸ,» εἶπ’ ὁ Ἀρχοντας· «φύλλο πρὸς φύλλο πρέπει νὰ τὸ βγάλεις ἀπὸ πάνω μου καὶ τοῦ φτωχοῦ μου νὰ τὸ δώκεις οἱ θνητοὶ νομίζουνε πὼς τὸ χρυσάφι πάντα νὰ τοὺς κάνῃ εὐτυχισμένους εἰμπορεῖ.»

«Ενα ἔνα φύλλο πὸ χρυσάφι καθαρὸ τὸ Χελιδόνι ἔσκολλοῦσε ὥσπου ὁ Εὐτυχισμένος Ἀρχοντας μιὰν ὅψη θλιβερὴ καὶ σταχτερὴν ἐπῆρε. «Ενα ἔνα τὰ φύλλα πὸ χρυσάφι καθαρὸ στοῦ φτωχοῦ τὸ σπίτι τᾶφερε καὶ τὰ προσωπάκια τῶν παιδιῶν του σιγὰ-σιγὰ πιὸ ρόδινα γινόνταν καὶ μέσ’ τὸ δρόμο γελαστὰ παιχνίδια παῖζανε. «Τώρα ψωμὶ ἔχομε!» φωνάζαν.

«Ἡρθεν ὑστερα τὸ χιόνι, καὶ κατόπι πωγωνιές. Ἀσημένιοι φαίνονταν οἱ δρόμοι, τόσο εἴταν λαμπεροὶ κι ἀστραφτεροί, μεγάλα κομμάτια χιόνι σὰν κρυσταλλένιες κάμες κάτ’ ἀπ’ τὶς ἄκρες τῶν στεγῶν κρεμόντανε καὶ κάθε ἀνθρώπος σὲ γοῦνες μέσα γύρενε νὰ τυλιχτεῖ, τὰ μικρὰ παιδιὰ σκούφους κόκκινους φοροῦσαν καὶ παγοδρομούσανε στὰ κάτασπρα τὰ χιόνια πάνω.

Τὸ φτωχὸ Χελιδονάκι ὅσο πήγαινε καὶ κρύωνε μὰ τὸν Ἀρχοντα δὲ μπόραγε ν’ ἀφήσει γιατὶ πολὺ τὸν εἶχεν ἀγαπήσει. «Οξ’ ἀπ’ τὴν πόρτα τοῦ φωμᾶ ψίχουλα τσιμποῦσε σὰν ὁ φωμᾶς δὲν πρόσεχε καὶ κτυπῶντας τὰ φτερά του ζεστὸ προσπάθαγε νὰ κρατηθεῖ.

Μὰ τέλος ἔννοιωσε πὼς θὰ ψοφοῦσε. Νὰ πετάξει μόλις εἶχε δύναμη μιὰ φορὰν ἀκόμα στ’ Ἀρχοντα τὴν πλάτη. «Γειά σου Ἀρχοντά μ’ ἀγαπημένε,» ψιθύρισε, «τὸ χέρι σου μ’ ἀφίνεις νὰ φιλήσω;»

«Ἐνχαριστημένος εἴμαι ποὺ στὴν Αἴγυπτο ἐπὶ τέλους πᾶς μικρὸς μου Χελιδόνι,» εἶπ’ ὁ Ἀρχοντας, «ἀρκετὸ καιρὸ ἔμεινες ἐδῶ· μὰ στὰ χείλη φύλησε με πρέπει, γιατὶ πολὺ σὲ ἀγαπῶ.»

«Δὲ πάγω γιὰ τὴν Αἴγυπτο,» εἶπε τὸ Χελιδόνι. «Τραβῶ στοῦ Θάνατου τὸ Σπίτι. Ο Θάνατος τὸν Υπνον ἔχει ἀδερφό, δὲν εἰν’ ἔτσι;»

Τὸν Εὐτυχισμένον Ἀρχοντα στὰ χείλη φύλησε καὶ πεθαμένος ἔπεσε στὰ πόδια του πὸ κάτω.

Τότε παρᾶξενος ἀκούστηκε ἔνας κρότος μέσ’ ἀπ’ τὰ βάθη τ’ ἀγαλμάτου, σὰν κάτι νά ειχε σπάσει. Ή ἀλήθεια εἰν’ πὼς ἡ μολυβένια του καρδιὰ στὴ μέση χειραγίσει. Οξώ διαβολεμένη παγωνιά τανε.

, Νωρὶς τἄλλο πωσὶ δὲ Δήμαρχος τοὺς Δημοτικοὺς Σύμβουλους ἔχοντας συντροφιὰ κατὰ τύχη στὴν πλατεῖα περπατοῦσε. Τ' ἄγαλμα στὴν κολῶνα πάνω κύταξε καθὼς πέρναγε κοντά. «Θέ μου! πόσο καταστραμένος φαίνεται δὲ Εὐτυχισμένος Ἀρχοντας,» εἶπε.

«Ἀλήθεια τὶ καταστροφῆ!» φωνᾶξαν οἱ Δημοτικοὶ Σύμβουλοι, ποὺ συφωνοῦσαν πάντα μὲ τὸ Δήμαρχο κι ἀνεβῆκαν νὰ τὸ δοῦνε.

«Ἄπ' τὸ σπαθί του τὸ ρουμπίνι ἔπεσε, τὰ μάτια του βγῆκαν καὶ χρυσωμένος πιὰ δὲν εἶνε,» εἶπ' δὲ Δήμαρχος, «μὰ τὴν ἄλήθεια λίγο καλλίτερος ἀπὸ ζητιάνον εἶνε!»

«Λίγο καλλίτερος ἀπὸ ζητιάνο,» εἶπαν καὶ οἱ Δημοτικοὶ Σύμβουλοι.

«Καὶ κατὰ τύχη νὰ ψόφιο κι ἔνα πουλὶ στὰ πόδια του!» ξακολούθησεν δὲ Δήμαρχος.

«Δίχως ἄλλο πρέπει νὰ βγάλουμε προκήρυξη ποὺ νὰ λέγει πώς ἀπαγορεύεται νὰ ψιφοῦν ἐδὼ πουλιά,» κι δὲ Δημόσιος Γραμματέας πήρε γιαντὸ σημείωσην ἀμέσως.

Ρίξανε λοιπὸν κάτω τάγαλμα τοῦ Εὐτυχισμένου τὸν Ἀρχοντα. «Ἄφοις δραῖος πιὰ δὲν εἶνε σὲ τίποτα λοιπὸν δὲ χοησμείει,» εἶπεν δὲ Καθηγητὴς τῶν Ὡραίων Τεχνῶν, τοῦ Πανεπιστήμου.

Τάγαλμα τότες λνώσανε σένα φοῦρο μέσα κι δὲ Δήμαρχος σὲ συνεδρίαση προσκάλεσε τοὺς Σύμβουλους, ἀπόφαση νὰ πάρουν τὸ μέταλο τὸ ἔπορεπε νὰ κάνουν. «Φυσικὰ ἐν' ἄλλο πρέπει ἄγαλμα νὰ φτιάξομε,» εἶπε «καὶ θά εινε βέβαια τοῦ ἑαυτοῦ μου τάγαλμα.»

«Τοῦ δικοῦ μου,» εἶπε κάθε Σύμβουλος καὶ μάλωναν γιαντό. «Οταν τοὺς ἄκουσα τὴν τελευταία τὴν φορά, μάλωναν ἀκόμα.

«Τὶ παράδοξο πράμια!» εἶπ' δὲ ἀνθρωπος πτέρυγας τοῦ χυτήριου. Ή ραγισμένη μολυβένια αὐτὴ καρδιὰ στὸ φοῦρο δὲ θὰ λυώσει. Πρέπει νὰ τὴν πετάξομεν δέξω. Τὴν πέταξαν λοιπὸν σένα σωρὸ πόλιον καὶ τὸ πουλὶ τὸ ψόφιο.

«Φέρε μου τὰ δυὸ πολυτιμότερα, ποὺ βρίσκονται στὴ πόλη, πράματα, εἶπεν δὲ Θεὸς, σένα του Ἀγγελοῦ κι δὲ Ἀγγελος Τούφερε τὴ μολυβένια τὴν καρδιὰ καὶ τὸ πουλὶ τὸ ψόφιο.

«Σωστὰ διάλεξες,» εἶπεν δὲ Θεὸς «γιατὶ στοῦ Παραδείσου μου τὸν κῆπο αὐτὸ τὸ μικρὸ πουλάκι αἰώνια θὲ νὰ τραγουδάει καὶ στὴ χρυσῆ μου πολιτεία, δὲ Εὐτυχισμένος Ἀρχοντας παντούτενὰ θὰ μ' εὐλογάει.»